

גיליון מס' 5

שנה 85

כ"ט בכסלו

3.12.2021

- עלון פנימי -

עריכה, הקלדה ועיטור: כרמלה אורבן ואביב לשם

הגהה: נורית רוגל

עיצוב: Egg Design

alonimshaarhagolan@gmail.com

דצמבר

מילים: נתן אלטרמן

לחן: משה וילנסקי

ריח ים ורוח סתיו
ומיץ של תפוחי זהב
ומין סגריר מתוק חמוץ
מושך מבית אלי חוץ
ללכת לכת ולנשום
אוויר שקיעות כחול אדום,
ללכת לכת ולנשום
אויר שקיעות כחול אדום.

אוויר שקיעות, ניחוח דק,
הגשם זה עתה נפסק.
עלה ושוט והסתכל
עד מה יפה היא התבל.
עלה ושוט והסתכל
עד מה יפה היא התבל.

הפנסים חיוורי פנים,
כחולות עיני העננים
ומשהו מוזר כזה
לוחץ דומם על החזה,
לוחץ, קורע ודורש,
הלב רוצה להתעטש.
לוחץ, קורע ודורש,
הלב רוצה להתעטש.

דצמבר חודש מקוטר
ריחות תפוח ומטר,
אתה נותן כוחות גנוזים
להרוגי התמוזים,
אתה יודע להשיב
מעט אביב לתל אביב.
אתה יודע להשיב
מעט אביב לתל אביב.

נוכחים: 7 חברים. השיחה שודרה בערוץ הפנימי

סה"כ חברים בקיבוץ: 288

יו"ר השיחה: הלל הלוי

מזכיר השיחה: רמי יעקב

מוזמנים: בועז אמיר ממשרד "מבט יועצים", שאול גור יו"ר כלכלי.

1. הצגת דו"חות כספיים של קרן מילואים לקצבאות זיקנה

מצגה ענת לשם

במאי 2018 חברי הקיבוץ אישרו בקלפי פתיחתה של קרן מילואים חדשה לקצבאות זיקנה מביטוח לאומי. כפועל יוצא מכך אנו נדרשים לאשר מדי שנה את הדו"חות הכספיים של הקרן. ענת הציגה את הדוחות.

בתום הדיון הוחלט לאשר את הדו"חות כפי שהוצגו. ע"פ נוהל הודעה בשיחת קיבוץ כדין אישור בקלפי.

2. אישור זכויות חתימה שנתיים לתאגידי הקיבוץ

מצגה ענת לשם

גם בנושא זה אנו נדרשים מדי שנה לאשר את מורשי החתימה של הקיבוץ. ענת הציגה את רשימת מורשי החתימה בתאגידי הקיבוץ כמו גם בוועד המקומי.

בתום הדיון הוחלט לאשר את רשימת מורשי החתימה כפי שהוצגה. ע"פ נוהל הודעה בשיחת קיבוץ כדין אישור בקלפי.

3. אישור משיכת יתרות קרן מילואים

מצגה ענת לשם

מדי שנה אנו מקיימים את הדיון בנושא משיכת עודפי קרן המילואים. משיכת הכספים הינה ע"פ החלטות הקיבוץ מאז 2017 לאחר שקרן המילואים צברה את סכומי הכספים הנדרשים למוטבים כולל 10% נוספים ליעד הפנסיה עליו הוחלט בקיבוץ.

לאור האמור, סך העודפים לשנת 2020 עומד על סך של כ- 1,9 מיליון ₪, סכום זה יעבור מקרן המילואים לקרן נאמנות.

הנושא יועבר להכרעת הקלפי שיתקיים בשבוע הבא בתאריכים 2/12-30/11.

4. היתכנות כלכלית להמשך הבניה בשכונת הירדן

מצ"ג רו"ח בועז אמיר.

בעת אישור הבניה של 14 יח' דיור לחברים בשכונת הירדן, הנהלות הקיבוץ ביקשו לעשות בדיקה להיתכנות כלכלית להמשך הבניה במתכונת תהליך הקליטה המוצע (שיזורי) בשכונת הירדן. "מבט יועצים", אשר מלווים את הקיבוץ מזה שנים רבות, הכינו בדיקה מקיפה של היתכנות כלכלית להמשך הבנייה ואת אפשרויות הקיבוץ למימון בנייה וקליטה של 8 משפחות בשנה, בהתאם לעוגני הביטחון המקובלים. רו"ח בועז אמיר הציג את העבודה שנערכה ואת תוצאותיה.

מסקנות הבדיקה מראות אפשרות רלוונטית לבניה ולקליטה של 16 משפחות במודל השיזורי בשכונת הירדן לאורך שלוש שנים ממועד סיום הבנייה לחברים.

בסופו של הדיון הוחלט להעביר לאישור הקלפי את יעוד הבניה ב- 16 יח' הדיור הנוספות לקליטה בלבד. הנושא יועבר לקלפי שיתקיים בשבוע הבא בתאריכים 30/11-2/12.

משולחן מזכיר הקיבוץ

רמי יעקב, מזכיר הקיבוץ

שלום רב, חברי שער הגולן,
מבקש לעדכן בכמה עניינים מרכזיים הנמצאים על סדר יום המזכירות.

השיזורי יוצא לדרך

הקיבוץ מתקדם לעבר תחילת יישום מעבר משפחות/יחידים, שבחרו לעבור להתנהלות משפחתית/ אישית כבקיבוץ מתחדש.

בשבעות האחרונות נפגשנו עם כ- 30 זוגות ויחידים שהביעו עניין בשינוי המסלול. הצגנו נתוני שכר אופציונלי אישי ותחשיב של הכנסה והוצאות צפויים. ענינו על שאלות והבהרנו את הדרוש כדי שההחלטה המשפחתית תילקח לאחר קבלת מידע מרבי. ככוונתנו להתחיל את יישום המודל בינואר 2022.

אציין כי ליישום המהלך יש משמעות נוספת עבור הקיבוץ, וליתר דיוק להכנסות הקיבוץ מעבודת החברים. כיוון שחברים שיעשו את המעבר ל'מתחדש' יקבלו את השכר נטו אליהם לתקציב האישי, ובכך תיגרע הכנסה מהקיבוץ. אותם חברים יתחילו לשלם לקופת הקיבוץ עבור שירותים שעד כה קיבלו ללא תשלום.

אין ספק שיישום התהליך הינו צעד ראשון בתהליך ארוך אך בטוח, שנתפר בעדינות לפי המידות של קיבוץ שער הגולן. כדי לאפשר לכל חברה/ לבחור את ההתנהלות הכלכלית האישית. לצורך יישום המהלך נדרשת גם עבודה טכנית רבה שנעשית בעת הזו ע"י שירי פרידמן וחדוה שקד, וע"י צוות הנה"ח.

שכונת הירדן

עיכוב בקבלת אישורי הבנייה מתסכל אותנו מאוד, והציפייה לתחילת הבנייה גדולה. בינתיים הדיירים העתידיים להתגורר בשכונת הירדן החליטו על צמדים למגורים. כמו כן, בלויי צוות מקצועי של פרויקט וצוות מצומצם של המשתכנים, הוגדר תקנון בניה מוסכם. עד שלא נקבל את ההיתרים לא ניתן יהיה להתחיל את עבודות הבנייה. אנחנו פועלים ככל הניתן לקדם את הנושא מבחינתנו, ואני מקווה שבקרוב אפשר יהיה לברך על קבלת ההיתרים.

מהלך לחידוש הקליטה

בשיחת הקיבוץ האחרונה הוצגה בחינת מודל כלכלי להמשך הבנייה לקליטה בשכונת הירדן במודל השיזורי. הבחינה נערכה ע"י חברת "מבט יועצים", שמסקנתה העיקרית הייתה שניתן יהיה להמשיך ולבנות ולקלוט בשכונת הירדן 16 משפחות בשלוש שנים מיום סיום הבנייה לחברים.

ההחלטה על בנייה לנקלטים תובא להצבעה בקלפי הקרוב. המלצת המזכירות היא ש-16 המגרשים הנותרים (מעבר ל-14 הראשונים) יהיו מיועדים למשפחות נקלטות בקיבוץ. חשוב לי להבהיר שהיחידות הללו ייבנו ל-16 משפחות נקלטות, שייקלטו במסלול החדש לקיבוץ המתחדש. בניית הדירות הללו לא תבוא על חשבון המשך הבנייה של דזור קבע לחברים שייבחרו להמשיך להתנהל בקיבוץ השיתופי. הנתון הזה והמחויבות הזו הובהרו ונלקחו

בחשבון גם בתוכנית הכלכלית שהוצגה בשיחת הקיבוץ האחרונה. בהקשר הזה אוסיף כי יניב צור, אשר קיבל לאחרונה את המנדט להיות פרויקטור הקליטה מטעם הקיבוץ, חידש קשר עם משפחות פוטנציאליות להיקלט, משפחות שבעבר הביעו התעניינות להיקלט בקיבוץ, ויצר רשימת מתעניינים חדשה להיקלט. מיותר להדגיש עד כמה חשובה הקליטה בשנים הקרובות לקיבוץ.

חינוך

לאחר תקופה מאתגרת בגיל הרך ובחינוך החברתי אנחנו חווים ימים של יציבות. בגיל הרך, אחרי תקופה של חוסר בכ"א, והחלפת המנהלת (גל הלוי במקום רונית מי-טל), אנחנו בתחושה שהמערכת מתחילה להתייצב בשל פעולות אופרטיביות שנעשו בשטח תוך שקיפות מידע להורים ובסיוע מינהלת חינוך והורים. זו ההזדמנות להודות לגל שלקחה אחריות גדולה על עצמה לנהל את המערכת עוד בטרם נמצאה לה מחליפה בגן. תודה גם ליפה קפון עברי, התומכת ומלווה את מערך החינוך כיו"ר מינהלת החינוך ולחברים השותפים במינהלת.

"גולן"

שמחתי לשמוע את הדיווח של דירקטוריון "גולן" על הרווחים של המפעל בשלושת הרבעונים הראשונים של 2021 והדיווידנד הגבוה שהם מאפשרים לחלק לבעלי החברה. העברת הדיווידנד לקיבוץ, בסך של כ-12 מיליון ₪ (כ-30% יותר מבשנה קודמת) תאפשר לחלק בונוס יפה לחברים, ולקיבוץ - לממש יותר מטרות ומשימות.

תרבות

עם היבחרה של ניצן רימר לתפקיד רכזת התרבות, אני רוצה להודות לצוות התרבות, צאלה גיצין ויואב גולן ואלי עמוס בפרט, על נשיאת המושכות בשנתיים האחרונות, שהיו מאתגרות מאוד בשל משבר הקורונה וההגבלות הרבות על התכנסות. אני מבקש לאחל הצלחה גדולה לניצן, הנכנסת לתפקיד החשוב עם מוטיבציה גבוהה, תוכניות ורעיונות, זה מתכון טוב מאוד להצליח לסחוף אחריה שותפים ומתנדבים לעשייה התרבותית. אני תומך ברעיון, שעלה בישיבת מזכירות רחבה, להקים צוות תרבות שילווה את ניצן בתפקידה, ישמור על המסורות התרבותיות הנהוגות בשער הגולן עשרות שנים ויחד עם זאת יבחן הכנסה ושילוב גוונים ותכנים נוספים בתרבות שער הגולן, שהיא מעוגניו של הקיבוץ.

רציפות והמשכיות

בתקופה של שינויים ואתגרים עימם מתמודד הקיבוץ בימים אלה חשוב לנו לשמור על יציבות ניהולית ורציפות תפקודית. אני מציין את הדברים הללו בהקשר להגשת המועמדות של אילן אופיר לקדנציה נוספת בתפקיד רכז המשק. אילן הוא שותף מרכזי בצוות המוביל של הנהלת הקיבוץ, הכולל גם את שאול גור יו"ר כלכלי ענת הגזברית ומנהלת הכספים וחדווה מנהלת משאבי אנוש שהוסיפה רוח חיובית ומקצועית מאוד. אילן צבר ניסיון רב בשנים האחרונות, ואין ספק שהקיבוץ ימשיך ליהנות מכך אם ייבחר לקדנציה שנייה בתפקיד.

חג חנוכה שמח ובריאות איתנה לכולנו!

בננות - שיא הקטיף

הלל צרי

ענף הבננות בעיצומו של הקטיף. מורידים בין 180 ל-190 טון פרי מדי שבוע. בדצמבר תתחיל ירידה הדרגתית בהיקף הקטיף. הפרי יפה ו... כבד.

הדיווח נכתב אחרי הגשם הראשון שבא בסוף השבוע ושימח אותנו כמו את כל החקלאים.

מבחינת כוח אדם עזבו אותנו ארבעה רואנדים והגיעו שישה חדשים במקומם, והם הצטרפו לצוות אחרי בדיקות וחיסונים.

עידו אלה, שעבד בענף מאז השתחרר מצה"ל, יצא לטיול גדול, אותו יעשה ברחבי הארץ. עידו היה כוח משמעותי בצוות, מסור ואחראי, ואנחנו מאחלים לו טיול נעים ובהצלחה בהמשך הדרך בתקווה שיחזור אלינו.

מפעל "גולן" נוסק

דיווח מדירקטוריון "גולן"

יהודה כהן, יו"ר גולן

בישיבת הדירקטוריון של גולן ביום 23.11.21 נמסר סיכום כלכלי של 9 חודשים בשנת 2021.

רווח נטו 30 מיליון ₪

(הרווח ב 9 חודשים השנה, היה כמו הרווח בשנה שלמה בשנת 2020)

הוחלט על חלוקת דיווידנד כוללת בסך 18 מיליון ₪.

2/3 מהדיווידנד בסך 12 מיליון ₪ יעבור לזכות קיבוץ שער הגולן.

(לשם השוואה - בשנה שעברה קיבל הקיבוץ 9.5 מיליון.)

כל הכבוד ל"גולן"!!!

מועדון 30 פלוס

עדכון משיחות עם חברים המתעניינים במעבר למסלול מתחדש במודל השיזורי

לפני כ- 3 חודשים אושרו בקלפי הסדר המעבר ממסלול שיתופי למסלול מתחדש ותקנון הפנסיה כנספח להסדר המעבר, המהווה תקנון שמסדיר את כל הנושאים הרלוונטיים בתחום הפנסיוני לחברים חדשים (נקלטים לאחר היום הקובע) ולחברים (במסגרת בית אב) שיעברו ממסלול שיתופי למסלול מתחדש.

לאחר האישור התחלנו בהיערכות לקראת מפגשים עם חברים, ולפני כשבועיים התחלנו את הפגישות עם החברים המתעניינים במעבר למסלול המתחדש. נכון להיום, נפגשנו עם כ-30 משפחות. לקראת הפגישות נשלחו החומרים הרלוונטיים לחברים לרבות מחשבון המאפשר לעשות סימולציה ולהבין טוב יותר את נתוני המשפחה. במסגרת המפגשים החברים מקבלים תמונת מצב השוואתית בין המסלול השיתופי למסלול המתחדש ויכולים להעמיק בנושאי העניין שלהם, בסיום המפגש נשלח לחברים במייל מחשבון הסימולציה, כפי שהוצג בשיחה. כעת אנו מתארגנים מבחינה טכנית (שכר, הנה"ח וכו') להפעלת המודל בינואר 2022. היות ויש ביקוש לפגישות נוספות, נקבע מועד נוסף לפגישות ב-9/12/21 בשעות הבוקר. חברים המעוניינים להיפגש בנושא מוזמנים להתקשר אלי לתיאום שעת המפגש.

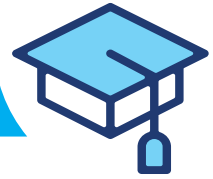
רמי יעקב, מזכיר הקיבוץ

סיפורה של הבת - ארמנדו לוקאס קוראה
ספר שתי הדרכים - ג'ודי פיקו
החיים הסודיים של הסופרים - גיום מוסו
מהפכת הקשב - מיכה גודמן
מועדון הרצח של יום חמישי - ריצ'רד אוסמן
שפת הבדידות - יאן-פיליפ סנדקר
החוק למניעת בדידות - מיכאל שיינפלד
משמרת לילה - שרה ווטרס
נגיעה של מלאך - גרי גרינשפן

קריאה מהנה!
יעל קרני

מינהלת החינוך

יפה עברי קפון | נובמבר 2021

נוכחים: גל הלוי, קרלה ניימרקס, עידית נעים, נעמה להב, ענת אלסטר, קרני רימר צרי, עינת גולן, הלל הלוי. [דני לסקה ושי אלט נעדרו].

מינהלת החינוך פועלת מזה כחמש שנים בשער הגולן, מתכנסת אחת לחודשיים. היא מעין מועצת מנהלים של החינוך.

מטרתה של המינהלת לעסוק בהתלבטויות ודילמות המעסיקות את המערכת ולתת דגשים להתנהלות המערכת וכיווניה. זהו גוף התנדבותי, וניתן לפנות לכל אחד מחבריו על מנת להביע עמדה או כדי להשמיע קולכם. ראו בכל אחד מאיתנו כתובת.

ברכות לגל הלוי שמצטרפת למינהלת, אחרי חודשיים בתפקיד מנהלת הגיל הרך. כמו כן לחברות החדשות במינהלת.

אנו שמחות לומר שיש יותר התייצבות בתוך המערכת עם כניסתה של גל לתפקיד, עד כה נקלטו שתי עובדות חדשות במערכת, אחת מהן היא "משלנו", צוף תורן, ואנו מייחלות להשתלבות מוצלחת במערכת.

גל משתפת את חברי מועצת חינוך בצורך בייצוב ושימור צוות העובדת הקיים, שאותו יש להמשיך ולחזק בכוח אדם נוסף. "אנו חסרים מאוד בכוח אדם, מקווים להמשיך ולקלוט עובדות מקרב המשתחררות מצה"ל ובנות הנעורים. נציין כי כל העובדות קיבלו תוספת שכר וכן תמריצים להמשך השארותם במערכת, כפי שהבטחנו. "באופן אישי, אין ספק שהחזקת המערכת כעבודה נוספת על היותי סייעת אינה מיטבית לתפיסתי.

יחד עם זאת חשוב לומר כי חיסרון כוח האדם עדיין מביא אותנו לסגירת המערכת בימי שישי. יום שישי האחרון היה דוגמא לכך: בשל תחרות ספורט איירון מן בעמק, לא ניתן היה להפעיל את המערכת ללא כוח האדם מבחוץ. אנו צפויים בקרוב לעוד שני ימי שישי כאלה, שוב כאילוץ הכרחי מפאת חוסר כוח אדם. אנו ערים לחוסר הנוחות ולתחושת חוסר היציבות שהדבר מייצר והתקוממות ההורים על כך. אנו תקווה שכשתהיה היענות נוספת ותיקלטנה עוד מטפלות, הדבר יימנע.

אנו מזהות פעילות משמעותית בהתגייסות של כל הצוות והמחויבות שלהן כלפי המערכת, הן מפגינות מסירות רבה. אני עובדת קשה לשמר את הקיים ולדייק אותו למען טובת הילדים. אני מתלבטת איך אפשר להמשיך לחזק את הצוותים, כך שירגישו שההורים יותר רואים אותם, רואים את העבודה הקשה ואת השקעתן בעבודה, כי לא אחת הן המובן מאליו, לרוב שומעים ביקורת ומילה טובה היא יותר מוצנעת, אם היא נאמרת. מתנהל דיון בנושא. בשל אילוץ הקורונה יש ניתוק מובנה בין ההורים למטפלת. בשל אי הכניסה לגנים, לא תמיד יש להורה מושג מי מטפל בילד, או מה קורה במהלך היום. גם ההורים פעמים רבות מתמודדים עם לא מעט קשיים, ועם "הלשון בחוץ", לכן לפעמים יש אדישות, התעלמות, חוויה שהצוותים

החינוכיים הם שקופים. לא פעם חוסר קשר, או אי הבנה, מגיעה גם לשיח אלים או דורשני.. חשוב לזכור עד כמה הקשר הוא תהליך מייצב ובונה אופטימיות לשני הכיוונים, ולכן חשוב לשמר ולטפח את הקשר: לחזור למסיבות משותפות הנערכות בגנים, להרים פרויקטים קהילתיים שבהם ייקחו חלק גם הורים גם סבים, לפרגן לצוותים ביום המורה, לפעמים לייצר הפקה דרך צילום וברכות, אם לא ניתן ישירות, לחשוב על נציגי הורים שניים בכל גן שיהיו מוכנים להירתם לסייע בכך."

הצוות מעלה שאלות ביחס ליחסי שער הגולן מסדה ואפשרות פתיחת בית תינוקות בשנה הבאה שאלות ביחס לצהרון שנפתח שם לילדי א עד ג. אנו רואים שהחלק הארי של ילדי מסדה עדיין בוחרים להתחנך כאן, ולו כולם היו רוצים לא בטוח שהמערכת הייתה יכולה לקלוט את כולם, בוודאי במצב הנוכחי של חוסר כוח אדם. אנו מחכים לרוח חדשה ממסדה, אם אכן יש להם יותר צרכים ויש נכונות ליותר שיתוף פעולה. כרגע נראה שהם עצמם עוד שוקלים את צעדיהם בנושא החינוך. בינתיים אין צפי לפתיחת בית תינוקות, והקיים משקף את פני הקהילה - כשאנו נתחיל קליטה, כך (בתקווה) נוכל להתרחב מחדש.

קרלה מעדכנת, שאחרי שלוש שנים נחגג מחדש חג המעלות בשער הגולן, טקס הנערך במסגרת תנועת הנוער העובד והלומד לקבלת חניכים חדשים לתנועה. הטקס היה מכובד עם הורים וילדים ומד"צים, נעשו כתובות מים במקום כתובות אש, מטעמי בטיחות. שכבת י"ב עסוקה ביציאה לכנס התנועה הקיבוצית שיתקיים בחבל איילות בחנוכה.

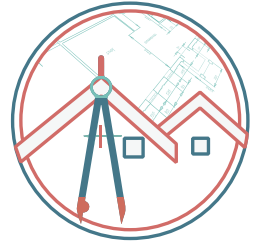
שכבת ט יתחילו השתלבות בעבודה בענפים בחנוכה.

עולה שאלה מכמה הורים ביחס למענק אופניים לילדים העולים מכיתה ו' לכיתה ז' בסיום התחנכותם בחברת הילדים וכנקודת ציון למעבר לחברת הנעורים. יש בקשה לעשות התאמות למחירים כיום לאופניים חדשים.

חברי הפאנל מרגישים שיהיה נכון לאחד תקציב זה עם מענק בר מצווה המוענק לכל ילד כחלק מציון מעבר לחברת הנעורים, לטובת צרכי הנערה. הצוות דוחה את הבקשה להתאמת תקציב לעניין.

חג חנוכה שמח לכל הילדים ומשפחותיהם

חדש חדיש ומחודש בתכנון, בינוי ותשתיות

לאחרונה אנחנו עדים לשורת עבודות פיתוח ברחבי הקיבוץ, תיקון כבישים, מדרכות, הטמנת כבלי חשמל והעברתם מתחת לקרקע במקום עמודי החשמל הוותיקים ועוד. ביקשתי את **דורון רות** לשתף אותנו בנעשה, במקור הכספי והאם המדינה מסייעת בתקציבים.

דורון השיב כי, לצערו, מענקי תב"ר (תקציב בלתי רגיל לפיתוח) ממשלתיים כמעט ולא קיימים, ובכל מקרה אלה תקציבי פיתוח שניתן לקבלם רק דרך המועצה האזורית. כל הפעולות הנראות בשטח הן מתוכננות השקעות 2021 העומדת להסתיים:

1. תיקון 20 מטר של מדרכה ראשית מול בית "הילטון". תיקונים שוטפים בדירות החברים בעזרת שני קבלנים - בטיפול **ברק עברי**, רכז אחזקת דירות.
  2. שיפוצים והנגשות בדירות החברים בשכונת החרמון (הצפונית) וגמר תכנון לקראת הוצאת היתרי בנייה לחדרי שינה צמודי-קרקע לאלו שנדרשו לכך - בניהול ופיקוח **קובי קוג'ה**.
  3. תיקוני אספלט בכביש ההיקפי הוותיק, הסדרת חניות נכים בהתאם לתקנות המדינה, מבצעי ניקיון בחצר - באחריות רכז החצר **מאיר בן-עמי**.
  4. הטמנת שני קווי חשמל רוחביים ב"ישוב הישן": הסדרת שלושה פילרים ראשיים, והובלת קו מזין לכל בית ובית. הביצוע של צוות החשמליה שלנו ובסיוע קבלן העפר **חומי** (נחום חבר) וצוותו, וקבלן החשמל **עבד** וצוותו.
- מבצעי העבודות הללו בתוככי הקיבוץ מצריכות עבודה של שיקום השטח, הוצאת שאריות כבלים, עמודי חשמל ואשפה. השיקום מתבצע, ויימשך בזמן הקרוב.
- על כל העשייה הזו מפקח ביד רמה ושומר על התקציב - **אילן אופיר**, רכז המשק.

בוב מארלי הגיע למרכז האופניים שלנו

אביב לשם

בכניסה למרכז האופניים שלנו נתלתה לאחרונה יצירה הנראית מרחוק כתמונה אייקונית של מלך סגנון הרגאיי מגיימיקה, בוב מארלי. אז מסתבר שיש סיפור מעניין סביב היצירה וחומריה. עשינו ספויילר? קצת, כי התלהבנו.

הנה הסיפור המלא מפיו של זיו בן סירה:

בקצרה למי שממהר, זה התחיל כרעיון שלי, שאור בן סירה הבריקה והביאה אל המציאות. החומרים בהם השתמשה הם שמן על משטח סחורות ממוחזר מעץ, עם טון שרשראות אופניים ישנות, אמיתיות, בדמותו של ה-בוב, עם הראסטות הכי אייקוניות. נוסף לכך, פתרון גאוני שהציע **טמיר פרידמן** להדבקה, ויצא משהו ששוקל קצת פחות מסמיטריילר... אבל בעיקר היצירה הזאת מעלה חיוך על פני המבקרים, וזה היה כל הרעיון. היכולת של אור לקחת את התמונה, שהבזיקה לי בראש כמה חודשים קודם, ובעבודה קשה להפוך אותה למציאות, הדהים גם אותי.

כנראה שזה מה שקורה באירוע קוסמי חד-פעמי, כשבן סירה ובן סירה יוצאים לפרויקט שמהותו אומנות, מיחזור, אומנות המיחזור, וגוד וויבס בכללי.

בהזדמנות זו נספר, כי בחודשים האחרונים היינו עסוקים גם בעבודות פיתוח ושיפור חזית החנות כולה, ואלה כוללות: רמפה עם שיפוע בטיחותי יותר, גג חדש לחצר הצדדית, ובקרוב גם סיום של עבודות עיצוב הנוף, שאיציק עזרא בחר להן כל סלע וסלע.

מבחינת תזרים החצר, האופניים שמיועדים לתיקון נמצאים למטה, והמתוקנים למעלה - על הרמפה ליד הכביש, לנוחיות האיסוף.

בסה"כ 2021 הייתה שנה של השקעה מרובה בענף שלנו ובמבנה שלנו, כדי שנוכל לתת שירות טוב יותר. תודה רבה לכל המעורבים מרחבי הקיבוץ, ולכולם על הרבה מילים טובות.

ראינו עלייה בכמות הלקוחות מרחבי העמק, נמשיך לכוון גבוה ולאתגר את עצמנו מקצועית ואומנותית, ונמשיך לעשות כל מה שנוכל כדי להרים את הענף ולעשות כבוד ל'יחנות האופניים המפורסמת בשער הגולן'.

מיותר לומר, שכל זה לא היה מתאפשר ללא **אדם עברי, יגאל סגל וראובן שטיין**, שלושת החברים שבהסדר סטודנטים אצלנו.

קוראים כותבים

במלאת 100 שנים למושב נהלל, אני שולחת סיפור, שכתב עלי דרומי, אחי הבכור מנהלל. עלי (ב-ע') קרוי על שמו של עלי בן צבי, בנו של הנשיא השני יצחק בן צבי, שהיה ארוסה של פנינה דודתי, אחות אבי, ונהרג ימים ספורים לפני חתונתם. עלי כותב סיפורים מימים רחוקים. הוא חבר של רן מורן עוד מימי המילואים יחד, ומבקש להקדיש לו את הסיפור שכתב.
קריאה נעימה!

זיוה זוהר

טרקטורים

הטרקטור המשפחתי עבר אבולוציה מהירה מאוד בשבעים השנים האחרונות. בזיכרוני שמור עוד הפרמל אליס הגמלוני, שיש שקראו לו טרקטור חגב, בגלל הגלגלים הקדמיים שלו שהיו קטנים. היה לו גם דגם, שהם הופיעו צמודים כאילו באמצע, והמנוע שלו פעל על נפט אבל ההנעה הייתה על בנזין. היה לו מיכל גדול לנפט וקטן לבנזין. הוא נסע מהר ולכן היה מוצלח מאוד בשביל לגנוב אבטיחים ולנוס במהירות. הודבק לו גם הכינוי בלרינה. זאת אומרת יותר ליופי ופחות לעבודה.

אבל אין ספק שאת המלכות החזיקו הפרגיסונים. הראשונים, גם הם היו על נפט וצבעם אפור, אחריהם הופיעו הדיזלים הראשונים, עדין בצבע אפור, שעובדים על הדלק החדש - סולר, עשרים ושמונה כוח סוס. ואז - מהפך. צבע אדום חזק, שלושים וחמישה כוח סוס, טרקטור מיתולוגי פרגיסון 35, שכבש בסערה את ישראל, והפסיק את הוויכוח בין הילדים מה עדיף סוס טוב או פרד או טרקטור?

אבל לא לעולם חוסן. במחלבה הופיע טרקטור כחול עם צליל מנוע שונה, הוא היה זריז ושובב - פורד דקסטה קראו לו. הוויכוח בין הילדים עלה מדרגה: איזה טרקטור טוב יותר, פרגיסון או פורד. אני נמנעתי מלהשתתף בוויכוח הזה, כי אצלנו הפרדה חומה עוד משכה בעול ולא היה נראה כי שלטונה מתערער.

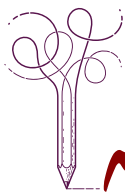
הטרקטורים האלה החליפו את הפרדים והסוסים בחריש ובכל עבודה, ואין ספק שהקלו מאוד על עבודת המושבניק. הקללות והצעקות על הסוסים הסרבנים, שהיו נשמעות בחצרות, פסקו. אבל עם השנים, ככל שהשדות עובדו יותר ויותר אינטנסיבית, האדמה נעשתה קשה לחריש, ואותה מחרשה שפעם משכו צמד סוסים ואחר כך עשו לה חיבור לטרקטור, ובתחילה נראה שעושה את העבודה בקלי קלות, התקשתה לפלח את האדמה. אז קנו מחרשות משומשות גדולות וחזקות יותר מהקיבוצים, שתמיד היו כמה צעדים לפני המושבניקים. התחילו גם לקנות דגמים חזקים יותר ויותר של טרקטורים. התחרות בין פרגיסון לפורד נמשכה. היו משקים שגילו נאמנות לחברת טרקטורים אחת. למשל, בנימיני לפורד, זרחי לפריגסון והיו שגם וגם.

בערך בזמן שהשתחררתי מהצבא הסכר נפרץ. הופיעו הדייוויד בראון הלבן, האינטרנציונל האדום והגיון דיר הירוק. הוויכוח הישן מי יותר טוב ואיזה קנייה משתלמת יותר נעשה כבר מסובך. בתקופה ההיא הטרקטורים הצטיידו גם במעמיסים קדמיים, והעבודה נעשתה יותר מגוונת ומקצועית. ההגה עבר שינוי ונעשה הידראולי, כך שלא היה צורך בשרירים מפותחים בשביל לנהוג בו עם כף גדולה וכבדה. זה היה האות להתפתחות נוספת: התחילו לראות במחוזותינו גם טרקטורים עם הנעה קדמית, כמו שראינו בטיולים באירופה, וחשבנו שאנחנו לא נזדקק להם.

אבל אז היה שוב שינוי: רוב המושבניקים בנהלל, מאסו בעבודות השדה והתרכזו בעבודות משק החי. את עבודות השדה השאירו לקבלנים, שעלו כמה מדרגות במכה אחת. הופיעו מפלצות - טרקטורים ענקיים בעלי מאות כוחות סוס, זוללי דלק, מרובי גלגלים וקבינות סגורות עם מיזוג אוויר, מוזיקה ומקרר לבירה, וקיבוצניקים שכירים נוהגים אותם. היה נראה שזה הסדר החדש, שכנראה יהיה איתנו עוד הרבה זמן.

אבל שוב, לא לעולם חוסן. השוק העולמי הפך לכפר גלובלי, והתגלה עולם של חברות טרקטורים רחב וגדול. הופיעו סוגים אירופאים חדשים ולא מוכרים, ועולם שלם של דגמים קוריאנים ואפילו אחד יפני. היה נראה שאין גבול להתפתחות. אבל לא רק לטרקטורים יש אבולוציה, גם בעלי המשקים עברו אבולוציה. הדור שאני שייך אליו הולך ויורד מהבמה ועולה דור חדש, דור של אבות משודרגים - הרבה יותר מעורבים ושותפים בגידול הילדים, עם יותר זמן פנוי וגישה חינוכית אחרת, אולי נכונה יותר, שמעלה את חשיבות "זמן איכות" עם הילדים. ואין כמו טרקטור נוסע בדרכי הכפר להרגיע את העולל, לתת לאמא קצת שקט ולאבא זמן איכות עם בנו, מה שלאבא שלו לא היה והוא גם לא חשב על זה.

היום, כשאני הולך בדרכי המשק וברחובות נהלל ולידי חולף לאט טרקטור רב כוחות, שאין בינו ובין הפרמל אליס שום דמיון, ובו נהג ועולל הנראים רווי נחת, אני שמח בשבילם, וגם, נדמה לי, שהטרקטור מחייך אלי...

חברים כותבים

הגשם הגיע // רפי הלמר

עבר וחלף לו הסתיו,
נשרו להם פרחי החצב,
הגשם הגיע וירד בסערה,
על הדשא פסקה הממטרה.
גשמים ושטפונות זרמו בנחלים,
מהעצים נשרו אחרוני העלים,
הגשם הופיע בסערת בזק,
בשמים הופיע לפני הרעם הברק.
החסידות הדרימו אל עבר החום,
סופות הגשם נמשכות כל היום,
הבגדים החמים יצאו מהארון,
גשום בכל הארץ וגם בשומרון.

מזל"קי החנוכה בערב החג תשפ"ב - 2021

הערב נקדיש את הדלקת הנרות לאנשים התורמים מזמנם בעבר ובהווה לטובת הקהילה ומוסיפים אור לחיינו.

נר ראשון -

תדליק **איילה בן עמי** אשר תורמת הרבה מכישרונה ויכולותיה לקהילה. היא המארגנת של חברת הזמר ומופיעה בחגים בהרכבים שונים. איילה סיימה לאחרונה את עבודתה רבת השנים כמטפלת מובילה בבית התינוקות. כאן באולם יש ילדים רבים שגידלה ואימהות רבות שטיפחה. ועל כל אלה מגיעות לה תודות רבות.

נר שני -

תדליק **עלית כהן**, אשר הקימה את מכון הפיזיותרפיה ועבדה בו שנים רבות עד גיל הפנסיה. בשם כל השרירים והעצמות שכאבו לנו ורופאו בידיה הטובות. אנחנו חייבים לה תודה גדולה ומאחלים בריאות ונחת כל הימים.

נר שלישי -

ידליק הזוג המופלא: **אמנון סגל ופטריק מוריה**, אשר בלי חשבונות של גיל משכימים קום כל בוקר ויוצאים לטפל בהכנה ובתחזוקה של מערכות ההשקיה במטעים.

נר רביעי -

אני מזמינה את **יואל קלס** אשר חובש שני כובעים: כובע משק החי אותו הוא מטפח שנים רבות יום יום סביב השעון להנאת הילדים והמבקרים. הכובע השני של יואל - המוזיקה. יואל מכין בכישרון רב עיבודים וליווי להופעות וחגים לאורך כל השנה ומסייע לפעילות התרבותית ועל כך נתונה לו תודתנו.

נר חמישי -

תדליק **מילכה פיצ'וטו** אשר במשך שנים ארוכות משכימה קום לעבודת המכבסה. הרי כביסה רבים עברו תחת ידה. בנוסף למכבסה היא עוזרת בניהול השוטף של ענף הבגד כולו. זה הרגע להודות לכל המתנדבות שמילאו את מקומן של עובדות המחסן הקבועות שחלו בקורונה, המתנדבות קיפלו וחילקו את הרי הכביסה בנפש חפצה. ועל כך תודה לכולן.

נר שישי -

ידליק **אמנון נשר**. במשך שנים רבות עמד כאן על הבמה שנה אחר שנה ליד חנוכייה זו עזר למדליקי הנרות בטקס. אנו מאחלים לו בריאות והתגברות על כל המכשולים שבדרך.

נר שביעי -

ידליק **דני מור** איש של חזון. הוא חלם על נטיעת יער במדרונות הגולן ומאז במשך שנים רבות הוא נוטע, משקה ומטפח יער של עצי חורש, ולכן אנו קוראים למקום "יער דני", וכל קטני האמונה עוד יזכו לעשות פיקניק בצל האילנות.

נר שמיני -

ידליקו נציגי הנעורים **עופר קיטאי ואלעד חי** אשר מדריכים בהתנדבות את בני הנעורים במסגרת תנועת הנוער. הם מקדישים את זמנם ומרצם למשימה זו. עלו והצליחו!

שיר הסביבון 2021

כתבה - **טל קידר**

שר ורקד - **נמרוד זעירא**

אני סביבון, סביבון של מי
של כל הילדים בקיבוצי
מביא אני מתנות
מעל שמונים שנה - בחג האורות.
סביבונים רבים היו על הבמה
לכל חבר או ילד - שלחו ברכה חמה.
את שיר הסביבון התחילו בחומה
ומאז כל ילד כבר את שמו שמע.
ממשיכים עם עוד שנה
ממש לא כמו תמיד
עדיין קצת שונה וזה עדיין קצת מפחיד.
וירוס הקורונה ממשך להעסיק את המומחים,
ומכל עבר שומעים ויכוחים על חיסונים.
להתחבק בזהירות, רק לא להשתעל,
מסכה על הפרצוף הפכה כבר להרגל.
סובב, סובב, סובב הסביבון
סובב בלי די ואל תשכח עלי

יש לנו בחינוך הצוותים הכי טובים,

באהבה ודאגה הם מטפלים בילדים.
בבית התינוקות יש חושך ודממה
הייתם המון זמן בסגר וזאת התוצאה?!
רק שני תינוקות נחמדים נולדו השנה:
רני וזורע, אז קדימה, צאו לעבודה!
בפעוטון חרצית נהנים ורוקדים
המטפלות האהובות וכל הילדים:
ירדן, שייה, אורי, גפן ותום
עם מעיין ולוטס נהנים כל היום.
סובב, סובב, סובב הסביבון...

הגענו לגן דולב, צעירים אבל בוגרים
כל יום וכל שעה הם שרים ומציירים
תמרת, עמית, אלי, בן, תמה ויואב
משחקים תופסת עם יהלי, ליאו, ים וסתיו.
שלום לגן שקד, צעירים וגם בוגרים
על הדשא משחקים ובפינת החי מטפלים.
דרור ונעמה, אוריאן, נוגה ודני
פלא וענבל, גליה, עמית ולני
כליל ולירי, עומרי, מטר ואלי
מחפשים בכל טיול את הנחליאלי.
סובב, סובב, סובב הסביבון...

בכיופון שלנו יש אחלה ילדים,
בבוקר הם לומדים, אחר כך מכיפים.
משחקים בכדור, מתאמנים בספורט,
ואת חוף הכנרת דואגים לנקות.
במרכז הילדים כבר ממש ממש בוגרים
משתתפים בפרויקטים, לומדים ונהנים,
נחשפים לקהילה ויצירת חיים עם ערכים,
ובין חוג לפעולה הם פוקימונים מחפשים.
במז"ח שתי שכבות, עסוקים בלי הפוגה,
בפעילות בית-ספר וגם בהפסקה.
הצעירים במשימות של שנת המצווה
והבוגרים לבית ירח מצפים הם בתקווה.
הנעורים שלנו הם הכי בעניינים,
בבוקר בבית ספר, ואז הם מדריכים.
עוזרים לצעירים להתמודד עם בעיות
עושים להם שמח ומכינים גם הפעלות.
סובב, סובב, סובב הסביבון...

וכמובן שלא נשכח את חיילנו היקרים,
ששומרים עלינו וגם על אחרים.
נודה להם כאן ונשלח להם ברכה,
נאחל להם לשוב הביתה בביטחה.
נכון שקיבוצנו כבר הגיע לגבורות,
ועדיין עוד צריכים לקבל כאן משפחות,
ילדים ותינוקות שימלאו המדרכות,
הלוואי ואת בנינו לא נפסיק לקלוט.
וכמובן שלא נשכח את דור הוותיקים,
נאחל להם בריאות ונפתור את הקשיים.
לא נשאיר אתכם לבד וזוהי הבטחה,
כי גם בשנה הזאת כולנו משפחה.

ולסיום אומר פה, מכל הלב תודה,
לכם שהצטרפתם אלי לחגיגה.
הבאתי כאן קופסה - מלאה עם הפתעות,
שבו עוד קצת בשקט - מיד תוכלו לראות.
סובב, סובב, סובב הסביבון...

רגע של עברית

כרכר מעופרת יצוקה

ה'סביבון' הוא אחד מסממני החנוכה, ולנו נדמה שהוא קיים בעברית מאז ומעולם. את השם סביבון לצעצוע המרקד על רגל אחת. נתן איתמר בן אב"י. בספר זכרונותיו הוא מתפאר שחידש את המילה הזאת בהיותו בן שמונה. קדמו לו הצעות שונות: מנדלי מוכר ספרים הציע 'חזרזר' (לשורש ח.ז.ר. יש משמעות של סיבוב כמו לחזר על הפתחים יהודה שטיינברג, בעל המילון המקראי הציע גלגלון. היתה גם הצעה לסבקב. במילון העברי של יהודה גור מופיע כרכר, כמו שדוד המלך פיזז וכרכר לפני ארון ה'. ביאליק בשירו לחנוכה כתב: "דודי הביא כרכר לי, כרכר מעופרת יצוקה...". אבל הגנות והמורות שאהבו מאוד את שירו של ביאליק העדיפו את ה'סביבון' על פני ה'כרכר'. וכך גבר הילד איתמר על כל השאר המציעים ואנחנו מסובבים סביבון בחנוכה.

חג שמח!

דצמבר - חג הפולד - ראש השנה החדשה - סילבסטר

כרמלה

את שיר השער "דצמבר" כתב נתן אלתרמן בשנת 1934 ופרסם אותו בטורו בעיתון "הארץ". בשנת 1980 הלחין משה וילנסקי את השיר לבקשת גלי צה"ל עבור ערב שירי משוררים השלישי, שהוקדש לעיר תל אביב שציינה 70 שנים להיווסדה, את השיר ביצעו בדואט מזי כהן ודפנה ארמוני, זמרות צעירות שאך השתחררו משירותן בלהקות צבאיות. דצמבר בשירו של אלתרמן הוא חודש סתווי נעים, שמאפשר ל"הרוגי התמוזים" לחזור לחיים ולצאת לטייל וליהנות מיפי העולם וריח התפוזים. אך בארצות צפוניות יותר חודש זה הוא בעיקר חורפי ומושלג.

מה אנחנו יודעים על חודש זה? ואיך שם שמשמעו 'עשר' ניתן לחודש השניים-עשר?

דצמבר (מלטינית: December) הוא החודש השנים עשר והאחרון בלוח השנה הגרגוריאני. (אנחנו הוגים דצמבר בצ' בהשפעת השפה הגרמנית, דוברי אנגלית וצרפתית מבטאים דסמבר). שמו של חודש זה נובע מהמילה הלטינית **decem** שפירושה "עשר", מאחר שהחודש הזה היה החודש העשירי בלוח השנה הרומי המקורי, שנפתח בחודש מרץ ושהיו בו עשרה חודשים. ינואר ופברואר נוספו רק מאוחר יותר.

בלוח הרומי היו 355 ימים בשנה והיא חולקה ל-12 חודשים, על פי המקובל בשנה המבוססת על חודשי ירח. החודשים מרץ, מאי, קווינטיליס (יולי) ואוקטובר היו בני 31 ימים, פברואר היה בן 28 ימים ושאר חודשי השנה היו בני 29 ימים. למרות שבלוח ירחי מקובל שמחצית מהחודשים הם בני 30 ימים, הרומאים שהאמינו שמספרים זוגיים מביאים מזל רע, השתדלו להימנע ככל האפשר מחודשים בעלי מספר זוגי של ימים. לכן פברואר בן 28 הימים חולק לשתי יחידות אי-זוגיות: החלק הראשון מסתיים ב-23 בפברואר, וחלקו השני הוא בן 5 ימים. כדי שלוח לפי הירח, שבו אורך השנה קצר בעשרה ימים משנת החמה, יתאים לעונות השנה - נוספה לו שנה מעוברת - בערך פעם בשנתיים נוסף חודש בשם מרקדינוס בן 22 או 23 יום. חודש נוסף זה הוצב אחרי ה-23 או 24 בפברואר, וימי פברואר הנוותרים הוצבו לאחר סיומו. אורך שנה מעוברת היה 377 או 378 יום. ההחלטה על עיבור שנה נתונה הייתה בידי הכהן הראשי.

כזכור, גם בלוח השנה היהודי נקבעה שנה מעוברת כדי לפתור את הפער בין חודשי הירח לחודשי השמש. ההחלטה על עיבור השנה היתה נתונה בידי הסנהדרין וראש הסנהדרין היה מפרסם את מועד השנה המעוברת. עד שבשנת 359 לספה"נ, עם התערערות מצב היהודים בארץ ישראל (תחת שלטון נוצרי!), פרסם הלל נשיאה, הוא הלל השני, נשיא הסנהדרין בדור החמישי של אמוראי ארץ ישראל, את כללי הלוח העברי, כולל כללי עיבור השנה ("סוד העיבור"), מתוך חשש כי ינסו למנוע מההנהגה היהודית לפרסם את מועדי ראשי החודשים ואת השנים המעוברות. זאת יש לזכור: מי ששולט בזמן - שולט בחיי הנשלטים.

[לנושא של שלטון הרוצה לכפות את לוח השנה שלו על כל שטחי מלכותו מומלץ להאזין להרצאתה של פרופ' רחל אליאור על החשמונאים!]

חג המולד הוא חג המקובל כמעט בכל זרמי הנצרות ומציין את הולדת ישו. אין הסכמה בקרב הכנסיות ובקרב היסטוריונים על הכרונולוגיה המדויקת של לידת ישו, אך מאז המאה הרביעית כמעט כל הכנסיות חוגגות אותו ב-25 בדצמבר (זוכרים? 25 בכסלו, המשכו של חודש "נשיאת האש" השומרי והחגים הכנעניים - חגי האש במפנה החורף). כך גם הכנסיות המזרחיות המשתמשות בלוח היוליאני נוהגות לצרכים דתיים, אם כי בשל השימוש האזרחי בלוח הגרגוריאני הן מציינות אותו ב-7 בינואר. זוכרים שאת יום מהפיכת אוקטובר מציינים ב-7 בנובמבר?

הענקת מתנות היא אלמנט המצוי בכל מקום בו מצוין החג. בדרך כלל מספרים כי הדמות האגדית "**סנטה קלאוס**" מעניקה לילדים מתנות. דמות פולקלוריסטית זאת נקראת על שמו של הבישוף ניקולאס הקדוש מן המאה הרביעית באסיה הקטנה, שהיה ידוע בטוב ליבו. במקומות רבים הוא נקרא "אב הקור" או "סבא שלג".

על פי המסורת האנגלו-אמריקנית מגיע סנטה קלאוס בערב החג על מזחלת, הרתומה לאיילים צפוניים, ונוחתת על גגות הבתים. או אז משתלשל סנטה קלאוס מן הארובה, משאיר בבית מתנות לילדים, וטועם מן המזון שהושאר לו. ביתר ימות השנה עוסק סנטה קלאוס בהכנת המתנות, ובעריכת רשימות לגבי הילדים הטובים הראויים לקבל את המתנות. המסורת הבריטית משייכת את קבלת המתנות להתנהגות "טובה" או "רעה": ילדים רעים יקבלו מתנה כדוגמת חתיכת פחם, או מקל שישמש את הוריהם להכות בהם, ולא מתנה בהם חפצים. הטובים יקבלו מתנות שרצו בהן.

את המתנות "סנטה" (האמריקאים שכחו שיש גם "קלאוס") מניח תחת עץ האשוח או בתוך גרביים גדולים רקומים התלויים על אדן האח.

המקבילה הצרפתית לדמות זו, **Père Noël** ("אבא חג המולד"), התפתחה בקווים דומים. בתרבויות אחרות (כהולנד) מלווה הדמות בעוזר בשם "פטר השחור", או בשדונים (נקראים **Elves**) המסייעים לו בהכנת המתנות.

במקומות רבים זהו חג משפחתי, שבו מתכנסת המשפחה (גם אלה שבאים ממרחקים) סביב עץ האשוח המקושט והמואר.

מרכזי ערים, חצרות בתים והגגות מקושטים באורות רבים ובדמויות הקשורות לחג: סנטה קלאוס, איילים, מזחלות וכדו'. זוכרים? - חג האור!

כידוע, תרבות מקומית ותקופתית מבוססת לא פעם על זאת שקדמה לה ו"אומצה" על ידה, או הותאמה אליה. חג המולד הוא דוגמא קלאסית לכך: מצד אחד החג הדתי "חולן" והפך לחג קפיטליסטי, מסחרי, של קניות, ומצד שני בברית המועצות הסובייטית הוא שינה פנים כפשרה פוליטית.

בהתאמה: מרכזי הקניות ה"קפיטליסטיים" מוארים, מקושטים ביד רחבה ומופיעות בהם חבורות זמר והצגות לילדים. בפתח

ס יושבת דמות המחופשת ל"סנטה קלאוס" והילדים מבקשים ממנה מתנות. ואילו בברית המועצות (היום - לשעבר) חוגגים את "נובֵי גוד" כחג לציון תחילתה של השנה האזרחית החדשה. בשנת 1916 נאסר השימוש בעצי חג מולד (בעקבות מלחמת העולם הראשונה). לאחר עליית הקומוניסטים לשלטון במהפכת אוקטובר 1917 יצאה הוראה מהמפלגה הבולשביקית לאסור את כל החגיגות הדתיות, כולל חג המולד, כחלק ממלחמתה בדת ובמייצגיה. מסורת חג ה"נובֵי גוד" הוחזרה לברית המועצות בשנות השלושים המאוחרות כפשרה בין המשטר הקומוניסטי, שביקש לטשטש סממנים דתיים במדינה מחד, לבין העם שהיה מורגל בחגים הנוצריים והפולקלור הפגאני-סלאבי מאידך. בעקבות כך צומצם הפער בין החגיגות, שאושרו וקיבלו עידוד מטעם השלטון, לבין החג הדתי שלפי הכנסייה הפראבוסלאבית חל ב-25 בדצמבר. לפי שיטת הכנסייה האורתודוקסית הרוסית חג המולד חל בלילה שבין 13 בינואר ל-14 בינואר.

החג נחוג גם אצל מהגרים ממדינות ברית המועצות לשעבר ובני משפחתם במדינות שונות בעולם, כמו העולים שבאו למדינת ישראל מברית המועצות מאז שנות ה-90. ובכל מקום הוא מצויין באורות רבים, מאכלים ומשקאות ושמחה חברתית.

וכך נשארנו עם השאלה המביכה: למה בישראל מציינים את ערב השנה האזרחית החדשה

כחגיגת "סילבסטר", כשבכל העולם חוגגים אותו כערב השנה החדשה new year's eve ?
מי הוא סילבסטר? האפיפיור סילבסטר הראשון היה הבישוף של רומא בתקופתו של קונסטנטינוס, הקיסר הרומאי הראשון שהתנצר והבטיח לנוצרים מעמד שווה לבני הדתות האחרות באימפריה הרומית ואיפשר להם חופש דת מלא. בזכות כך, הייתה תקופתו של סילבסטר הראשון תקופת פריחה לנצרות, והיא הפכה מדת שולית ומחתרתית לאחת הדתות הבולטות יותר באימפריה. בתקופת כהונתו כאפיפיור נבנו הכנסיות החשובות והגדולות של ברומא: הבזיליקה וכנסיית סן פייטרו הישנה בוותיקן. ב-31 בדצמבר 335 נקבר סילבסטר, ולכן זהו היום המוקדש לו על ידי הכנסייה הקתולית. בהתאם לכך, חגיגות ערב ראש השנה האזרחי, המתקיימות באותו תאריך, נקראות על שמו בכמה מדינות "ליל הסילבסטר", וזוהי כנראה הסיבה המרכזית לכך ששמו נזכר כיום.

יש הרואים את סילבסטר כצורך היהודים, וגרסאות שונות מייחסות לו האשמות שונות, בהן המרת יהודים לנצרות בכפייה ורציחתם ועינוים של יהודים. אולם לא ידוע על מעשים מסוימים של סילבסטר כלפי היהודים. מקור ההאשמות הוא, ככל הנראה, בייחוס החלטות של קונסטנטינוס ביחס הכנסייה הקתולית ליהודים, לאחר שהשפעתה הפוליטית גברה, שאז ניתן לכנסייה הכוח לכפות על כל אנשי המדינות שבשליטתה את הנצרות בכוח הזרוע. ואת יום ה"קדוש" הזה חוגגים יהודים רבים בישראל...

שנת 2022 טובה!!!

מוזיאון
התרבות
הירמוכית
ע"ש יהודה רות
קבוץ שער הגולן

Museum of
Yarmukian
Culture
In Memory of Yehuda Roth
Kibbutz Sha'ar Hagolan

חנוכה

בעקבות הקדמונים

פעילויות חנוכה
במוזיאון
התרבות הירמוכית
בקיבוץ שער-הגולן

6/12, 5/12, 3/12, 2/12
בשעה 11:00

סיור במוזיאון
ופעילות חנוכה קדמונית
לכל המשפחה

עלות: 40 שח לילד מגיל 5
20 שח למבוגר
בהרשמה מראש!

*50% הנחה לתושבי עמק הירדן
ולאורחי האירוח הכפרי
בשער הגולן

לפרטים והרשמה:
052-7994344
museumymc@gmail.com
מוזיאון התרבות הירמוכית

נר זכרון

2.11.2019	ד' בחשון תש"ף	ברגל תרצה
2.11.2002	כ"ז בחשון תשס"ג	שחודי דינה
8.11.1986	ו' בחשון תשמ"ז	גזית שמואל
9.11.1957	ט"ו בחשון תשי"ח	ריטרמן זאב
9.11.1998	כ' בחשון תשנ"ט	מרמלשטיין משה
10.11.2016	ט' בחשון תשע"ז	הראל נינט
12.11.1993	כ"ח בחשון תשנ"ד	אבני רפאל
12.11.2005	י"א בחשון תשס"ו	רות מרים-צ'ורה
12.11.2000	ט"ו בחשון תשס"א	הדרי יוסף
15.11.1971	י"ב בכסלו תשל"ב	דודאי חנה
15.11.1988	ו' בכסלו תשמ"ט	יצחקי מלה
18.11.1970	י"ט בחשון תשל"א	קורמן חנה
18.11.2004	ה' בכסלו תשס"ה	קצירי חיה
21.11.1967	י"ח בחשון תשכ"ח	קוצר יורם
22.11.1969	י"ב בכסלו תשל"ל	צור ארנון
22.11.2008	כ"ה בחשון תשס"ט	אלמוג תמר
28.11.2000	א' בכסלו תשס"א	בן דוד סילבי

נר זכרון

1.12.1931	כ"א בכסלו תרצ"ב	מאירסון ציפורה
1.12.1994	כ"ח בכסלו תשנ"ה	רובל מנחם
1.12.2018	כ"ג בכסלו תשע"ט	רימר יואב
2.12.2017	י"ד בכסלו תשע"ח	רוזנבלום דורקה
3.12.1993	י"ט בכסלו תשנ"ד	עברי שמעון
8/12/2008	כ"ח בכסלו תשס"ח	בונה פולה
10.12.1989	י"ב בכסלו תש"ן	עברי יעקב
10.12.2003	ט"ו בכסלו תשס"ד	בגם חיים
11.12.1958	כ"ט בכסלו תשי"ט	קרני משה
11.12.1982	כ"ה בכסלו תשמ"ג	שפיגל בנימין
11.12.1995	י"ח בכסלו תשנ"ו	גולני מוטיק
13.12.1932	י"ד בכסלו תרצ"ג	דויטש-כהן לאה
14.12.2004	ב' בטבת תשס"ה	פלג דבורה
15.12.1991	ח' בטבת תשנ"ב	קליר יהודית
16.12.2009	כ"ט בכסלו תש"ע	פלג אורי
17.12.2016	י"ז בכסלו תשע"ז	גרונר שלמה
18.12.1979	כ"ח בכסלו תש"ם	גולד אליק
21.12.1971	ג' בטבת תשל"ב	ארזי פניה
21.12.2007	י"ב בטבת תשס"ח	בירמן גיזה
22.12.2012	ט' בטבת תשע"ג	רימר ג'ודי
23.12.2012	י' בטבת תשע"ב	בונה נחום
23.12.1947	י"א בטבת תש"ח	נוימן אורי
23.12.1999	י"ד בטבת תש"ס	גופר שמחה
24.12.1999	ט"ו בטבת תש"ס	בונה איטקה
25.12.1984	כ"א בטבת תשמ"ה	אריאלי מרים
25.12.1989	כ"ז בכסלו תש"ן	מנדלוביץ נמרוד
26.12.1998	ז' בטבת תשנ"ט	נוימן בנימין (בניו)
27.12.1987	ו' בטבת תשמ"ח	אלון לזניה
27.12.1982	י"א בטבת תשמ"ג	יצחקי דב
29.12.1994	כו בטבת תשנ"ה	תורן צ'ופה

בכוחותינו

גלי משוב סיימה את שירותה הצבאי והשתחררה. ברכות לאזרחות!

חדשות בעתיקות

במוזיאון התרבות הירמוכית שלנו מארחים מעת לעת את ילדי הגנים. בשבוע שעבר נחלקו ילדי גן שקד לשתי קבוצות: "צידי האור" ו"אבני הצור", ואחרי הדרכה קצרה החלו לזרוע חיטה וחומוס בגינת הקדמונים ממש כמו האדם הקדמון. בנוסף הם שרו, תופפו וקראו לגשם "בואו עננים! הבו גשם לגנים!"

חנוכה, חנוכה, חג יפה כל כך

לאווירת החג נכנסנו בהכנת לביבות עם הסבים בגן, בהמשך בערב יום חמישי 24.11 הכנת עששיות - פנסים מבקבוקים וצנצנות. בסיום הערב הוגשה ארוחת ערב חלבית טעימה. ביום ראשון -28.11 ערב נר ראשון של חנוכה התקיימה מסיבת החג. קדם לה מירוץ הלפיד המסורתי בהשתתפות ילדים, הורים וסבים. בסיומו של המירוץ התקיימה תהלוכת העששיות שהעבירה אותנו למסיבת החג.

חדר האוכל היה מלא. הציבור הגדול ישב סביב שולחנות בהם סלסלות עם סופגניות ופירות, ועל הבמה עלו בזו אחר זו כל הקלאסיקות האהובות: שירי חנוכה, ריקודי אור וחושך של ילדי הגנים, הדלקת נרות חגיגית של חברים כהוקרה על תרומתם לאורך שנים רבות, סופגניות, "חנה זלדה", הסביבון המיתולוגי (עם קצת

טוויסט חדש) ועוד. אם לשפוט לפי מדד עוצמת קריאות החדווה ומחיאיות הכפיים היה בהחלט מוצלח. ניצחה על החג הילה כהן. סייעו בעדה: עפרה ויעקב שן, שלומית חפץ, איילה בן עמי, אופירה הלוי, ניצן רימר, רותם קידר, חופית קוג'ה, קרני רימר צרי, רועי רוני. רותם ברק, יואב גולן, אלי עמוס, עינב ורם אבישר, ניר קיטאי, דוד דיאז ויהודה שריג. פרטים נוספים בתוך העלון. תודה רבה להם ולכל מי שתרם להצלחת החג! ועל כל אירועי החג הנוספים נדווח בעלון הבא.

גשם... גשם... גשם...

האם בזכות השיר שהוצב בשער העלון הקודם ביום שישי 26.10 נפתתו סוף סוף ארובות השמים וירד גשם. האם היה זה היורה?

עד יום ד' 1.12.2021 ירדו אצלנו 24.9 מ"מ. זה גשם זה?